

ІНФОРМАЦІЯ

про медико-організаційне нововведення,
яке рекомендоване для впровадження

КПКВ, ШИФР, № ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ, НАЗВА НДР ТА ТЕРМІН ВИКОНАННЯ: 6561040 (прикладні наукові та науково-технічні розробки), А 12.03, 0111U010129 “Розробити заходи щодо поліпшення організації виявлення і лікування хворих на хіміорезистентний туберкульоз в Україні”, 2012.01 – 2014.12.

НАЗВА НОВОВВЕДЕННЯ: Організаційні заходи щодо виявлення та лікування хворих на хіміорезистентний туберкульоз.

АНОТАЦІЯ.

Суть нововведення полягає в тому, що пропонуються нові комплексні підходи до організації виявлення, лікування і попередження розвитку хіміорезистентного туберкульозу, які враховують прийняті за останні роки нормативні документи та рекомендації ВООЗ щодо організації та стандартизації процесу виявлення і лікування хворих на хіміорезистентний туберкульоз, та базуються на результатах власних наукових досліджень, зокрема на аналізі факторів, які сприяють розвитку резистентності мікобактерій туберкульозу до антимікобактеріальних препаратів та вивченні причин неефективного лікування хворих на хіміорезистентний туберкульоз.

Комплекс запропонованих організаційних заходів складається з алгоритму виявлення хворих на хіміорезистентний туберкульоз, який включає рентгенофлюорографію, тест на чутливість мікобактерій туберкульозу до антимікобактеріальних препаратів у різних категорій хворих, формування та належне обстеження груп ризику; організації контрольованого лікування хворих на принципах безперервності та адекватності за стандартами і рекомендаціями ВООЗ, моніторингу і контролю за процесом лікування та його ефективністю; організації хіміопрофілактики у осіб, які контактували із хворими на хіміорезистентний туберкульоз.

Застосування комплексу організаційних заходів щодо виявлення, лікування і попередження розвитку хіміорезистентного туберкульозу дозволяє підвищити ефективність виявлення хворих на хіміорезистентний туберкульоз на $(15,0 \pm 3,8) \%$, ефективність лікування на $(8,2 \pm 2,1) \%$ та попередити розвиток хіміорезистентності у хворих на туберкульоз, спричинений чутливими до антимікобактеріальних препаратів мікобактеріями туберкульозу, на $(13,0 \pm 1,3) \%$, що в подальшому дозволить досягти щорічного зниження кількості хворих на хіміорезистентний туберкульоз на $(3,3 \pm 0,7) \%$.

Апробація запропонованого нововведення проведена у Чернігівському

протитуберкульозному диспансері, Вінницькому обласному спеціалізованому територіальному медичному об'єднанні «Фтизіатрія» та терапевтичному відділенні хворих туберкульозом легень із супутніми захворюваннями ДУ "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України".

ПОКАЗАННЯ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ: призначено для фахівців протитуберкульозних закладів, лікарів загальної лікувальної мережі та сімейної медицини для здійснення організаційних заходів щодо виявлення та лікування хворих на хіміорезистентний туберкульоз.

ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОВВЕДЕННЯ: комп'ютери, програмне забезпечення та створення мережі модемного зв'язку.

ПОСЛУГИ РОЗРОБНИКІВ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ НОВОВВЕДЕННЯМ.

Організація виявлення та лікування хворих на хіміорезистентний туберкульоз [Текст] : методичні рекомендації / Ю. І. Фещенко, В. М. Мельник, В. Г. Матусевич, І. О. Новожилова, В. О. Юхимець, М. І. Линник, Л. Ф. Антоненко, Л. В. Ареф'єва, І. В. Бушура, А. М. Приходько. – Київ, 2014. – 20 с.

УСТАНОВА-РОЗРОБНИК, АДРЕСА І РЕКВІЗИТИ. ДУ "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України", 03680, м. Київ, вул. М. Амосова, 10, тел. 275-04-02, факс (044) 275-21-18.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО БАТЬКОВІ АВТОРІВ РОЗРОБНИКІВ, КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН, ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ: Ю. І. Фещенко, В. М. Мельник, В. Г. Матусевич, І. О. Новожилова, В. О. Юхимець, М. І. Линник, Л. Ф. Антоненко, Л. В. Ареф'єва, І. В. Бушура, А. М. Приходько.

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН: (044) 275-41-22.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ: Мельник Василь Михайлович.

ВИСНОВОК ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ.

Нововведення, щодо організації виявлення та лікування хворих на хіміорезистентний туберкульоз є актуальним і має практичне значення.

Новизна розробки полягає у тому, що запропоновані нові комплексні підходи до організації виявлення, лікування і попередження розвитку хіміорезистентного туберкульозу, які враховують сучасну ситуацію з хіміорезистентного туберкульозу, зокрема прийняті за останні роки нормативні документи і рекомендації ВООЗ щодо організації та стандартизації процесу виявлення і лікування хворих на хіміорезистентний туберкульоз.

Застосування даного нововведення дозволяє підвищити ефективність виявлення

хворих на хіміорезистентний туберкульоз на $(15,0 \pm 3,8)$ %, ефективність лікування на $(8,2 \pm 2,1)$ % та попередити розвиток хіміорезистентності у хворих на туберкульоз, спричинений чутливими до антимікобактеріальних препаратів мікобактеріями туберкульозу, на $(13,0 \pm 1,3)$ %, що в подальшому дозволить досягти щорічного зниження кількості хворих на хіміорезистентний туберкульоз на $(3,3 \pm 0,7)$ %.

Нововведення може бути впроваджене шляхом проведення курсів інформації та стажування, науково-практичних конференцій, публікацій у фахових наукових виданнях.

Нововведення рекомендовано для впровадження в протитуберкульозних установах та інших лікувально-профілактичних закладах України.

ДАНА РОЗРОБКА ГРИФУ СЕКРЕТНОСТІ НЕМАЄ.

Директор

ДУ “Національний інститут фтизіатрії і пульмонології
ім. Ф. Г. Яновського НАМН України”,
академік НАМН України”,
д-р мед. наук, професор

Ю. І. Фещенко

Керівник НДР:

Завідувач відділом
епідеміологічних та організаційних
проблем фтизіопульмонології
ДУ “Національний інститут фтизіатрії і пульмонології
ім. Ф. Г. Яновського НАМН України”,
д-р мед. наук, професор

В. М. Мельник